

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร การทำกระเป๋าจากผ้า
จำนวน ๓ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการศึกษา เพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล เพื่อให้บุคคลสามารถประกอบ อาชีพหรือพัฒนาอาชีพ ของตนเองได้ โดยพิจารณาถึงความต้องการในการเรียนของแต่ละบุคคล ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนางานและอาชีพระดับพื้นฐาน ระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการ ประกอบอาชีพ หรือเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้ให้มีการ พัฒนาหลักสูตรและวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง ในทุกพื้นที่ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอฯ จึงได้พัฒนา หลักสูตรการทำไข่เค็มสมุนไพร เพื่อตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกัน และพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนใน ชุมชน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสนองกับนโยบายและภารกิจเร่งด่วน ดังกล่าว ได้เห็นความสำคัญของ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นให้กับประชาชนทั่วไปตามความสนใจ เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และเป็นการสร้าง อาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักสูตรการทำกระเป๋ากจากผ้า	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๒
โครงสร้างหลักสูตรการทำกระเป๋ากจากผ้า	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ใบความรู้	๘
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๐
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๑

หลักสูตรการทำกระเป๋ากจากผ้า

จำนวน ๓ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ พานิชยกรรมและการบริการ

กระเป๋ากเป็นสิ่งของที่มนุษย์ใช้ในการพกพาสิ่งของมาตั้งแต่อดีต ในสมัยก่อนกระเป๋ากมักทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น หนังสัตว์ ใบไม้ หรือผ้าทอมือ ซึ่งสะท้อนถึงวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของแต่ละยุคแต่ละสมัย การทำกระเป๋ากจากผ้าเริ่มต้นจากการใช้วัสดุที่หาได้ง่าย เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าดิบ หรือผ้าทอมือ เพื่อเย็บเป็นถุงผ้าไว้ใส่ของในครัวเรือน เช่น ข้าวสาร ผัก หรือของจิปาละ ในสังคมชนบทไทย การเย็บถุงผ้าหรือกระเป๋ากผ้าเพื่อใช้งานเองถือเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดกันมา ต่อมาเมื่อสังคมมีการพัฒนาและเกิดกระแสรักโลก การลดการใช้ถุงพลาสติกจึงกลายเป็นเป้าหมายสำคัญ กระเป๋ากผ้ากลายเป็นทางเลือกที่ได้รับความนิยม เนื่องจากสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ ไม่สร้างขยะ และยังสามารถออกแบบให้สวยงาม สะท้อนตัวตนผู้ใช้ได้ด้วย นอกจากนี้ประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว การทำกระเป๋ากผ่ายังกลายเป็นแหล่งรายได้ของหลายชุมชนในประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ที่ต้องการสร้างอาชีพเสริม ด้วยต้นทุนที่ไม่สูง ใช้อุปกรณ์ไม่ซับซ้อน และสามารถฝึกฝนจนกลายเป็นช่างฝีมือได้ปัจจุบัน กระเป๋ากผ้ามีรูปแบบหลากหลาย เช่น กระเป๋ากสะพาย กระเป๋ากถือ กระเป๋ากเป้ หรือกระเป๋ากเครื่องสำอาง และมีการนำเทคนิคงานฝีมือ เช่น การปัก การเพนต์ หรือการประดับลูกไม้ มาประยุกต์เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างจุดขาย

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมีคั้ง
๒. เพื่อผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

๔. ระยะเวลา

จำนวน ๓ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๔๐ นาที
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง ๒๐ นาที

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำกระเป๋ากจากผ้า
 - ๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ
 - ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋ากจากผ้า
 - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้

๑.๔ การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

๒.ทักษะการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๒.๑ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๒.๒ การทำการปะเปาจากผ้า

๒.๓ บรรจุภัณฑ์กระเป๋จากผ้า

๓.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๓.๑ การบริหารจัดการการทำการปะเปาจากผ้า

๓.๒ การจัดการตลาดในการทำการปะเปาจากผ้า

๓.๓ การจัดการความเสี่ยง

๓.๔ การวางแผนการดำเนินงาน

๔.โครงการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๔.๓ องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบของอาชีพการทำการปะเปาจากผ้า

๔.๔ การเขียนโครงการการทำการปะเปาจากผ้า

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ

๖ การจัดการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

๗. สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

๑.สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ ใบความรู้

๒. สื่อ บุคคล/ภูมิปัญญา

๓. แหล่งเรียนรู้/ สถานประกอบการ

๔. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้

๕. Internet / yotub/อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ

๖. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียน หลังเรียนและจบหลักสูตร

๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพ

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ/ มีผลงานที่มีคุณภาพ

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมิน

๒. ทะเบียนคุมวุฒิปัตร์

๓. วุฒิปัตร์ออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนจบหลักสูตรสามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการการทำกระเป๋จากผ้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำกระเป๋าจากผ้า	๑. ช่องทางการ ประกอบอาชีพการทำกระเป๋าจากผ้า ๒. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๓. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ - ความต้องการของตลาด - การจัดหาวัสดุ	๑. ช่องทางการ ประกอบอาชีพการทำกระเป๋าจากผ้า ๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพได้ ๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพได้ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้ ๒. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๓. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ - ความต้องการของตลาด - การจัดหาวัสดุ	การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา - การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ – การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน ๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้ ๒. VCD /หนังสือ ๓. Internet ๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้	๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร ๓.แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๓๐ นาที	๑ ช.ม.

โครงสร้างหลักสูตรการการทำกระเป๋จากผ้า ต่อ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ทักษะการประกอบอาชีพ การทำกระเป๋จากผ้า	๒ ๒. ทักษะการ ประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผ้า ๒.๑ สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัยได้ ๒.๒ สามารถคัดเลือก วัสดุอุปกรณ์ได้ อย่าง ถูกต้อง ๒.๓ สามารถคำนวณ วัสดุอุปกรณ์และ ค่าใช้จ่ายได้ ๑.ความสำคัญและการ นำผลผลิตในชุมชนมาเพิ่มมูลค่า ๒. ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการ เลือกซื้อ เลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์ ๓. การกระเป๋จากผ้า ๔. การฝึกทักษะการทำกระเป๋จากผ้า	๒ ๒. ทักษะการ ประกอบอาชีพ การทำกระเป๋จากผ้า ๒.๑ ใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้ อย่าง ถูกต้อง และ ปลอดภัย ๒.๒ คัดเลือก วัสดุอุปกรณ์ ได้ อย่างถูกต้อง ๒.๓ คำนวณ วัสดุอุปกรณ์ และ ค่าใช้จ่ายได้ ๑.ความสำคัญและการนำผลผลิตใน ชุมชนมา เพิ่มมูลค่า ๒. ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการเลือก ซื้อ เลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ๓. การทำกระเป๋จากผ้า ๔. การฝึกทักษะการทำกระเป๋จากผ้า	- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา - การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ – การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การฝึกปฏิบัติจริง	ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน ๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้ ๒. VCD /หนังสือ ๓. Internet ๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้	๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร ๓.แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๓๐ นาที	๑ ช.ม.

แบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อสอบหลักสูตรวิชาการทำกระเป๋ากจากผ้า

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

๑. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของการทำกระเป๋าผ้า?

- ก. เพื่อสร้างรายได้จากงานไม้ ข. เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
ค. เพื่อเพิ่มมูลค่าทางอสังหาริมทรัพย์ ง. เพื่อให้ผ้าหมดสต็อก

๒. ผ้าชนิดใดเหมาะกับการทำกระเป๋ามากที่สุด?

- ก. ผ้ายัด ข. ผ้าซีฟอง
ค. ผ้าดิบหรือผ้าแคนวาส ง. ผ้าไหม

๓. อุปกรณ์ใด "ไม่จำเป็น" ในการทำกระเป๋าผ้า?

- ก. จักรเย็บผ้า ข. กรรไกร
ค. ค้อน ง. ด้ายเย็บผ้า

๔. การออกแบบกระเป๋าควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก?

- ก. ราคาวัตถุดิบ ข. ความสวยงามของลายผ้า
ค. ความสะดวกในการใช้งาน ง. ปริมาณที่ผลิตได้

๕. “แพทเทิร์น” ในการตัดเย็บกระเป๋ามีหมายถึงอะไร?

- ก. เครื่องมือ ข. ลายผ้า
ค. แบบหรือแม่แบบของกระเป๋า ง. สีของด้าย

เฉลย ทดสอบก่อนเรียน
ข้อสอบหลักสูตรวิชาการทำกระเป๋าจากผ้า

๑. ข. เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
๒. ค. ผ้าดิบหรือผ้าแคนวาส
๓. ค. ค้อน
๔. ค. ความสะดวกในการใช้งาน
๕. ค. แบบหรือแม่แบบของกระเป๋า

ใบความรู้

หลักสูตรการทำกระเป๋าจากผ้า จำนวน ๓ ชั่วโมง
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดมหาสารคาม

ใบความรู้เรื่องการทำกระเป๋าจากผ้า

ความหมายของกระเป๋าผ้า

กระเป๋าผ้า คือ กระเป๋าที่ทำจากวัสดุประเภทผ้าต่าง ๆ เช่น ผ้าดิบ ผ้าแคนวาส ผ้ายีนส์ หรือผ้าฝ้าย มีลักษณะเบา ทนทาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นิยมใช้แทนถุงพลาสติกหรือกระเป๋านั่ง เพื่อส่งเสริมการลดขยะและรักษ์โลก

ประโยชน์ของกระเป๋าผ้า

- ลดการใช้ถุงพลาสติก
- นำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายครั้ง
- ซักล้างได้ง่าย
- มีรูปแบบหลากหลาย สามารถตกแต่งหรือประยุกต์เป็นงานศิลป์ได้
- สร้างรายได้เป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักได้

อุปกรณ์พื้นฐานในการทำกระเป๋าผ้า

- ผ้า (ดิบ, แคนวาส, ยีนส์ ฯลฯ)
- กรรไกร
- จักรเย็บผ้าหรือเข็มกับด้าย

- เข็มหมุด
- ดินสอเขียนผ้า / ซอล์ก
- ซิป / กระดุม / สายสะพาย / ซับใน
- แพทเทิร์นกระเป๋

ขั้นตอนเบื้องต้นในการทำกระเป๋าผ้า

- เลือกแบบกระเป๋าและออกแบบแพทเทิร์น
- ตัดผ้าตามขนาดที่กำหนด
- เย็บประกอบส่วนต่าง ๆ เช่น ตัวกระเป๋า หูหิ้ว ซิป ฯลฯ
- เย็บซับใน (ถ้ามี) เพื่อความเรียบร้อย
- ตรวจสอบคุณภาพงานเย็บ และตกแต่งเพิ่มเติม
- รีดให้เรียบร้อย พร้อมใช้งานหรือจำหน่าย

ช่องทางการจำหน่ายกระเป๋าผ้า

- ตลาดนัด / งานแสดงสินค้า
- ร้านของฝาก / สินค้าโอท็อป
- ขายผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, Shopee, TikTok
- รับทำตามออเดอร์หรือของชำร่วย

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อสอบหลักสูตรวิชาการทำกระเป๋ากจากผ้า

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

๑. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของการทำกระเป๋าผ้า?

- ก. เพื่อสร้างรายได้จากงานไม้ ข. เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
ค. เพื่อเพิ่มมูลค่าทางอสังหาริมทรัพย์ ง. เพื่อให้ผ้าหมดสต็อก

๒. ผ้าชนิดใดเหมาะกับการทำกระเป๋ามากที่สุด?

- ก. ผ้ายัด ข. ผ้าซีฟอง
ค. ผ้าดิบหรือผ้าแคนวาส ง. ผ้าไหม

๓. อุปกรณ์ใด "ไม่จำเป็น" ในการทำกระเป๋าผ้า?

- ก. จักรเย็บผ้า ข. กรรไกร
ค. ค้อน ง. ด้ายเย็บผ้า

๔. การออกแบบกระเป๋าควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นอันดับแรก?

- ก. ราคาวัตถุดิบ ข. ความสวยงามของลายผ้า
ค. ความสะดวกในการใช้งาน ง. ปริมาณที่ผลิตได้

๕. “แพทเทิร์น” ในการตัดเย็บกระเป๋ามีหมายถึงอะไร?

- ก. เครื่องมือ ข. ลายผ้า
ค. แบบหรือแม่แบบของกระเป๋า ง. สีของด้าย

ข้อสอบหลักสูตรวิชาการทำกระเป๋าจากผ้า

๑. ข. เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
๒. ค. ผ้าดิบหรือผ้าแคนวาส
๓. ค. ค้อน
๔. ค. ความสะดวกในการใช้งาน
๕. ค. แบบหรือแม่แบบของกระเป๋า

